

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Obce - základní subjekty veřejné správy

Základní úloha subjektů veřejné správy:
zajišťování veřejných statků, které souvisejí

- s kvalitou života
- **se soudržností společnosti**
- s tvorbou lidského kapitálu
- se správou infrastruktury

(viz Strategie realizace Smart administration v období 2007-2015)

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Obec/komunita

- nejpřirozenější pomocník
- prostředník mezi ohroženým/vyloučeným člověkem a komunitou
- koordinátor veřejných služeb

Je přirozenou rolí obcí pomáhat svým občanům v sociálním začlenění.

Začleňovat nebo nezačleňovat????

- společnost jako celek bohatne
- přibývá chudých a sociálně vyloučených lidí

tzv. Gabalovy zprávy (2006, 2015):

- nárůst počtu vyloučených osob o polovinu (115 tis),
- nárůst počtu SVL na dvojnásobek (606)
- nárůst počtu ubytoven (700)
- nárůst počtu neromských obyvatel SVL
- nárůst počtu seniorů v SVL

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Proč se začleňování nedaří?

- existuje mnoho metodik, publikací, příruček, návodů, kursů
- existují zdroje (ESIF, státní dotace)

Existuje po sociálním začleňování společenská poptávka?

Politika represe není úspěšná

- **neplatiči → ubytovna pro neplatiče → násilí, záškoláctví → bezpečnostní služba, posílení městské policie → zrušení ubytovny → nárůst bezdomovectví**
- **nákup bytů pro rizikové obyvatele mimo obec → uvolnění bytů pro movitější občany → nákup objektu soukromou osobou → vznik ghetta (ubytovny) → příchod „cizích“ obyvatel → problémy**
- **zadlužování obyvatel → exekuce → ztráta bydení → propad do chudoby**

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Kde a jak začít?

- poznat potřeba všech obyvatel
- zapojit do řešení všechny, kdož mají zájem
- podpora komunitních aktivit
- pořádání otevřených akcí
- společná práce na rozvoji obce
- intenzivní komunikace s občany

Sociální soudržnost

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Sociální soudržnost

Sociální soudržnost označuje **stav sdílené identity, loajality a solidarity** ve společnosti.

Vyjadřuje schopnost společnosti zajistit **dobré odpovídající životní podmínky všem svým členům.**

Soudržnost nevzniká prostou občanskou, prostorovou či teritoriální příslušností, nýbrž **participací** na sociálně ekonomické dynamice a správě věcí.

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Sociální soudržnost

Pojem společenské soudržnosti v sobě zahrnuje:

- aspekt **sociálního smíru** (nízká míra sociálních konfliktů ve společnosti, nízká míra sociálního vyloučení),
- hledisko **vzájemnosti a solidarity** (spolupráce, participace na zdrojích),
- princip **rovnováhy ve společnosti** (důstojný život pro všechny, rovnost příležitostí dosáhnout zdrojů),
- aspekt **důvěry** (společenské klima)

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Sociální začleňování

Proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:

- zajištění účasti v zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům, právům, zboží a službám;
- prevence rizika sociálního vyloučení;
- pomoc nejvíce zranitelným;
- mobilizace všech relevantních aktérů.

Aktéři – Kdo mi pomůže

veřejná správa (státní správa v přímé a přenesené působnosti, např. Úřad práce ČR, orgány SPOD, probační a mediační služba, regionální a místní samosprávy, policie, Agentura pro sociální začleňování apod.)

poskytovatelé veřejných služeb (knihovny, zdravotnická a sociální zařízení, policie, školy, kulturní zařízení apod.)

nestátní neziskové organizace (poskytovatelé sociálních či zdravotních služeb, aktivistické organizace, organizace zaměřené na dodržování lidských práv, nadační fondy, místní spolky apod.)

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Aktéři – Kdo mi pomůže?

- **církyve a jejich organizace**
- **expertní sektor (univerzity, výzkumné ústavy, nezávislí odborníci)**
- **zaměstnavatelé (podnikatelé, sociální podnikání, samospráva jako zaměstnavatel)**
- **obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením / sociálně vyloučené osoby**
- **široká veřejnost**
- **média**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Jak na to? Principy

- rovný přístup
- inkluzivita veřejného prostoru a veřejných služeb (zejména vzdělávání, zaměstnávání, bydlení)
- mainstreaming
- prevence rizika sociálního vyloučení
- participace
- multidisciplinární spolupráce
- koordinace
- udržitelnost
- win-win přístup

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Jak na to?

- otevřené veřejné akce
- včasné rozpoznání rizika
- včasná pomoc
- systémová opatření
- plán sociálního začleňování
- rozvoj obce

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Komunitní služby

Sociální (např. centra denních služeb, chráněné bydlení, nízkoprahová denní centra, sociální poradny, osobní asistence, pečovatelská služba, průvodcovská služba, sociálně aktivizační služby, sociálně terapeutické dílny, apod.)

Ostatní (např. stravování pro cizí strážníky ve školách, volnočasové aktivity, mezigenerační vzdělávání, sousedská výpomoc, veřejné rituály, slavnosti obce, zaměstnávání lidí se specifickými potřebami u obce, spolkové aktivity)

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Plán sociálního začleňování

- **Analýza**

- kvantitativní údaje
- příčiny
- potřeby

- **Návrh**

- participace
- komunikace
- vyjednávání
- konkrétní cíle, priority, opatření

Co budu řešit?

- podpora přístupu k **zaměstnání** a jeho udržení,
- sociální **služby**,
- podpora **rodiny**,
- podpora rovného přístupu ke **vzdělání**,
- podpora **bydlení**,
- podpora přístupu ke **zdravotní péči**,
- zajištění slušných **životních podmínek**
- podpora dalším začleňujícím službám
- řešení **dluhové zátěže**
- prevence **kriminality**
- práce s **veřejností**

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Jak najít zdroje?

- snazší je peníze získat než je správně využít
- zapojte vlastního fundraisera
- podporujte neziskovky
- podporujte koordinaci a monitoring
- podporujte svépomocné občanské aktivity

Zdroje evropské, státní, krajské, soukromé, nadační

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Podmínky dobré veřejné správy v obci ve vztahu k sociálnímu začleňování

- **zodpovědnost obce za vlastní obyvatele**
- **úzká spolupráce obce s partnery**
- **intenzivní komunikace s běžnými obyvateli**
- **zapojení ohrožených osob do řešení**
- **vazba mezi strategickým plánem SZ a rozpočtem obce**
- **finanční udržitelnost opatření – dostatečné zdroje**
- **obec jako součást celostátního systému**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Kde se mohu inspirovat?

- příklady dobré praxe
 - existující příručky, návody, doporučení, metodiky
 - obce a města, která již na soudržnost a začleňování podporují
-
- Vytváření sítí začleňujících obcí
 - Společné podněty pro kraje a stát
 - Spolupráce s dalšími sítěmi podporujícími sociální začleňování

Konference „Sociální začleňování pro obce a kraje“ 2.11.2015

Metodika pro vytvoření Strategie sociálního začleňování na místní úrovni

Nebojte se sociálního začleňování!

Děkuji za pozornost 😊.

Radka Soukupová, Martin Navrátil, Karel Novák
oddělení lokálních koncepcí a sociálního začleňování
Agentura pro sociální začleňování

tel: +420 727 942 173, +420 296 153 272

soukupova.radka@vlada.cz

navratil.martin@vlada.cz

novak.karel1@vlada.cz

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz